

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: M. H.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2021, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11. 1. 2021, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Napadené rozhodnutí a rozhodnutí předcházející

1. Rozhodnutím ze dne 21. 9. 2020, č. j. X změnila žalovaná žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Podkladem pro toto rozhodnutí byl především posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Pardubice (dále jen „OSSZ Pardubice“). Žalobce proti rozhodnutí žalované podal námitky a žalovaná o těchto námitkách rozhodla v záhlaví tohoto rozsudku označeným rozhodnutím tak, že žalobci změnila invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasí a brojí proti němu nyní projednávanou žalobou.

II. Žaloba

2. Žalobce má za to, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nezohlednila jeho aktuální celkový zdravotní stav. V tomto smyslu poukazuje především na lékařskou zprávu MUDr. F. ze dne 7. 12. 2020, podle níž se u žalobce sice stále jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak jde o invaliditu druhého stupně. Zdravotní stav žalobce se však nezlepšil. Má za to, že se v jeho případě stále jedná o invaliditu třetího stupně. K žalobě doložil zprávu z echokardiografické laboratoře ze dne 9. 10. 2020 vypracovanou v souvislosti s jeho pravidelnou roční prohlídkou. Ze zprávy se podle žalobce podává, že jeho stav se nijak nezměnil. Pociťuje bušení srdce a tlak na prsou, trpí dýchavičností. Žalobce má také problémy s chůzí, když ztrácí cit v nohou, má abnormální otoky a s tím související celodenní bolesti. Předložil také lékařskou zprávu MUDr. M. ze dne 8. 10. 2020 z ambulance všeobecné a cévní chirurgie. Podle této zprávy se má žalobce vyvarovat dlouhodobému stání nebo sezení, neboť existuje riziko bércového vředu. V této oblasti jde o trvalý stav, který se bude do budoucna spíše zhoršovat. Žalobce trpí nadměrnou spavostí těžkého stupně, resp. spánkovou apnoe. Nemůže číst, dívat se na televizi, soustředit se na monotónní činnosti. Musí spát s podporou dechu, nicméně spánek je nekvalitní a důsledkem toho je žalobcova nadměrná únava a nesoustředěnost. K tomu doložil lékařskou zprávu MUDr. H. ze dne 17. 2. 2021. Žalobce je přesvědčen, že s ohledem na tato jeho další zdravotní postižení by se měla hodnota poklesu pracovní schopnosti zvýšit o 10 %. Podklady pro napadené rozhodnutí byly podle žalobce chybně interpretovány a nereflktují dostatečně jeho zdravotní stav. V této souvislosti navrhl důkaz prohlídkou posudkovým lékařem. Závěrem žaloby navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě vycházela z lékařského posudku vypracovaného pro účely námitkového řízení. V tomto posudku lékař žalované podrobně zdůvodnil své závěry a procentní míru poklesu pracovní schopnosti stanovil v rozmezí 40 až 50 %. Lékař žalované také uvedl, že o invaliditu třetího stupně se u žalobce jednalo v době před plánovanou operací, nicméně později došlo ke stabilizaci stavu. Zdravotní stav žalobce se významněji nezhoršil, naopak je dlouhodobě stabilizovaný. Část námitek žalobce tak byla v námitkovém řízení shledána důvodnou, když došlo ke změně stupně invalidity ze třetího na druhý stupeň. V další části vyjádření se pak žalovaná zabývala výpočtem výše invalidního důchodu. Žalovaná má za to, že v rámci námitkového řízení přezkoumala žalované rozhodnutí nad rámec uplatněných námitek. Na svém rozhodnutí nadále trvá.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.
5. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) „[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.“
6. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění „[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.“
7. Stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení upravuje vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ze dne 9. 10. 2009 (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
8. Podle § 2 odst. 3 citované vyhlášky je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.
9. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „Posudková komise MPSV“), (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS.
10. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek Posudkové komise úplný a přesvědčivý, případně – namítá-li to žalobce

– zda byla příslušná Posudková komise řádně obsazena. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

11. Krajský soud si proto vyžádal, aby Posudková komise MPSV, odbor posudkové služby v Hradci Králové, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.
12. Krajský soud z posudku ověřil, že Posudková komise MPSV byla složena plně v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. To vyplývá z protokolu o jednání posudkové komise. V posudkové komisi byl zastoupen i lékař s odborností z oboru interního lékařství, tedy oboru, jenž je nejbližší posuzovanému postižení žalobce. Ostatně námitky proti odbornosti posudkových lékařů žalobce ani nevznsl.
13. Lze shrnout, že Posudková komise MPSV zpracovala posudek v řádném složení, za účasti lékaře z oboru posudkového lékařství (MUDr. Ch.) a z oboru interní lékařství (medicínská specializace odborného klinického lékaře odpovídá dominantnímu zdravotnímu postižení žalobce). Posudková komise měla k dispozici kompletní posudkovou dokumentaci obsahující celou řadu odborných lékařských nálezů. Posudková komise MPSV tudíž měla dostatečné množství aktuálních podkladů k tomu, aby se objektivně vyjádřila k rozsahu a k intenzitě zdravotních postižení, jimiž žalobce ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí trpěl.
14. Dle shora označeného posudku Posudková komise MPSV na svém zasedání dne 15. 6. 2021 dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla k datu vydání napadeného rozhodnutí nejméně o 70 %. V daném případě se jedná o invaliditu třetího stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Podle Posudkové komise MPSV lze považovat za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce těžkou chronickou žilní insuficienci dolních končetin oboustranně s otoky dolních končetin a distálními lymfedémy (s častou lymforeou – únik mízy) a s těžkými kožními změnami, defekty bérců (až do stadia vředů). Hranici procentního rozpětí volila PK MPSV vzhledem k funkčnímu postižení při základní diagnóze a vzhledem k dalším závažným zdravotním postižením, když byla zohledněna polyneuropatie symetrická distální těžkého stupně na dolních končetinách, syndrom obstrukční spánkové apnoe těžkého stupně, nadměrná spavost a obezita.
15. K vypracovanému posudku žalovaná sdělila, že s ním lze v zásadě souhlasit. Komise však výslovně neuvedla, proč se přiklonila k zařazení pod písm. d) a nikoli pod písm. c), jak učinil posudkový lékař žalované. Rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.
16. Posudek Posudkové komise MPSV hodnotí soud jako určitý, srozumitelný, úplný a přesvědčivý (neboť se v něm posudková komise vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotila potíže udávané žalobcem, reagovala na jeho námitky a své posudkové závěry náležitě zdůvodnila), a proto z něj soud při rozhodování vycházel. Závěry posudku v podstatné rovině korespondují s osobními tvrzeními žalobce, jež jsou

podloženy objektivizovanými lékařskými zprávami popisujícími jeho zdravotní stav. Z posudku PK MPSV se dle soudu podává (byť ne zcela výslovně), z jakých důvodů klasifikovali posudkoví lékaři zdravotní postižení žalobce jako postižení specifikované v kapitole IX, odd. B, položka 10, písm. d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Rozhodujícím zdravotním postižením žalobce totiž je podle posudkové komise těžká chronická žilní insuficience dolních končetin CEAP 5/6 oboustranně s otoky dolních končetin a distálními lymfedémy (s častou lymforeou – únik mízy) a s těžkými kožními změnami, defekty bérců (až do stadia vředů). Takto zjištěné postižení pak odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému pod písmenem d) předmětné přílohy ke shora citované vyhlášce o posuzování invalidity.

17. Protože se dle citovaného posudku Posudkové komise MPSV jedná u žalobce o pokles pracovní schopnosti nejméně o 70 %, nelze než uzavřít, že skutkový stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí (pokles pracovní schopnosti ve výši 50 %), ve světle závěrů posudku Posudkové komise MPSV neobstojí (srov. § 3 správního řádu). Žaloba tak byla důvodná, a proto soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I). V dalším řízení tak bude třeba, aby žalovaná opětovně posoudila a vyhodnotila zdravotní stav žalobce stran poklesu pracovní schopnosti, přičemž bude vycházet ze závěrů posudku vypracovaného Posudkovou komisí MPSV ze dne 15. 6. 2021, ev. č. SZ/2021/491-HK-9.
18. Právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
19. V. Náklady řízení
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalobci podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 14. září 2021

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra v. r.
soudce